

GYSEV **magazin**

I. ÉVFOLYAM 04 / 2012 SZEPTEMBER

A HÓNAP ÚTI CÉLJA
NAGYCENK

SISI KIRÁNDULÁS

VONATRABLÁSOK

HÁROMMILLIOMODIK UTAS

40 éves a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút

Ünnepeljünk együtt 2012. szeptember 21-én!

SZÜLINAPI PROGRAM – Nagycenk

- 9:40 Fűtőház látogatás – Fertőboz
- 11:00 Zenés, szülinapi köszöntő
Skanzen-mesék, filmvetítés és kiállítás
- 12:30 Meglepő kísérletek a Mobilistól
- 14:30 Skanzen- mesék, filmvetítés és kiállítás
- 14:45 Fűtőház látogatás – Fertőboz
- 15:00 Egyedi hangvétel – zenél a Krainfox
- 15:30 Meglepő kísérletek a Mobilistól

Meglepő kísérletek:

tűzálló bankjegy, rendetlenkedő gőzök-gázok, tűztornádó, levegőben ülés, hazavihető vonatfüty, rakéták, kólaszökökutak...

Egész napos programok:

- Múzeumvasutazás
  - Hajtányozás
  - Modellvasúti kiállítás
  - Kísérleti eszközök interaktív próbája
  - Széchenyi Mauzóleum, Kastély és Lovarda megtekintése*
- *a karszalag felmutatása mellett 50% kedvezmény jár a Mauzóleum, a Kastély és a Lovarda látogatóinak.

Ár:

Egyéni látogatóknak:

1.500 Ft / egy felnőtt és egy 18 éven aluli gyermek*

*további gyermek vagy felnőtt: **900 Ft**

2 éven aluli gyermek díjmentesen vehet részt a rendezvényen.

Gyermek csoportok részére: 500 Ft / fő*

*minimum 15 fő, 18 éven aluliak és kísérők

SZÜLINAPI MENETREND

Győr indul	8:39	10:38	–	–	14:04	–	–
Fertőboz érkezik	9:39	11:52	–	–	15:13	–	–
Sopron indul	10:00	–	–	–	14:40	–	–
Fertőboz érkezik	10:10	–	–	–	14:49	–	–
Fertőboz-Múzeumvasút kisvonat indul	10:15	12:00	–	–	15:18	–	–
Barátság	10:19	12:14	13:05	13:50	15:32	16:25	17:05
Nagycenk Kastély kisvonat érkezik	10:45	12:30	13:15	14:00	15:48	16:40	17:20
Nagycenk Kastély kisvonat indul	11:10	12:45	13:30	14:10	16:10	16:50	17:30
Barátság	11:24	13:00	13:45	14:24	16:20	17:00	17:45
Fertőboz-Múzeumvasút kisvonat érkezik	11:40	–	–	14:40	–	–	18:00
Fertőboz indul	11:52	–	–	15:18	–	–	–
Sopron érkezik	12:01	–	–	15:26	–	–	–
Fertőboz indul	–	–	–	14:49	–	–	18:09
Győr érkezik	–	–	–	16:03	–	–	19:10

GYSEV magazin

Tisztelt Utasunk, Kedves Olvasó!

Azt mondják, a statisztika olyan, mint a bikini: mindent megmutat, de a lényegét eltakarja... Mi mégis szeretnénk felhívni a figyelmüket néhány statisztikai adatra. Mint minden vasúttársaság, a GYSEV is folyamatosan figyeli és regisztrálja, hogy hónapról-hónapra hány utast szállít a cég. Azaz mennyien választják szolgáltatásainkat. A magyar szakaszainkon már tavaly is örömmel regisztráltuk a komoly utasszám növekedést. Idén pedig az első félév adatai hasonló eredményről tanúskodnak. Munkatársainknak idén kétféle adatsort kell figyelni: az egyik azt mutatja, hogy összesen mennyivel volt több utasunk, mint tavaly. Ha ezt nézzük, 64 százalékos emelkedésről beszélhetünk. Ehhez azonban hozzá kell tenni, hogy tavaly decembertől az addiginál csaknem kétszer annyi szakaszon végezzük a személyszállítást, mint korábban. Ezért mi azon szakaszok adatait is elemeztük, amelyeken tavaly is egész évben a GYSEV szállította az utasokat. Ez alapján pedig büszkén mondhatjuk, hogy az év első felében 8 százalékkal volt több utasunk, mint tavaly ilyenkor. Így pedig már augusztusban köszönthettük a hárommilliomodik magyarországi utasunkat, aki virágcsokrot, karórát és egy kétszemélyes utazást kapott. Reméljük, utasaink az év második felében is minél nagyobb számban minket választanak, így év vége felé az ötmilliomodik utasunkat is megajándékozhatjuk!

Tartalom

- 04 Hárommilliomodik utasát köszöntötte a GYSEV
- 05 Ihász Veronika a darts-bajnok vasutas
- 06 Sisi vonattal a Sisi úton
- 07 Új, saját fejlesztésű utastájékoztató-rendszer
- 08 A hónap úti célja: Nagycenk
- 12 Vonatrablások
- 15 Kiruccanások
- 19 Receptajánló
- 21 Havi színes
- 22 Ki mit tud az olimpiáról?
- 24 Havi Színes
- 25 Gyerekeknek

Kiadó és szerkesztő

GYSEV Zrt. 9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Felelős kiadó

Kövesdi Szilárd, vezérigazgató

Lapszerkesztő

Márk Brigitta

Grafika

Katona Péter

Nyomda

GYSEV Zrt.

Hirdetésszervezés

Márk Brigitta, bmark@gysev.hu

Megjelenés

havonta, 10.000 példányszámban

Terjesztés

A GYSEV Zrt. állomásain, és a GYSEV Zrt. által üzemeltetett vonatokon. A cikkeket és az újságot az Értékesítési és Marketing csapat készítette. A magazin tartalma a rendelkezésünkre álló információk alapján, a legnagyobb körültekintéssel készült. Az időközben bekövetkezett változásokért és / vagy nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

Képek

Magyar Turizmus Zrt., rendezvénygazdák, Dani Szabolcs, Kámán Zsolt, GYSEV Zrt. kép archívuma

Csoportok kizárólag előzetes jelentkezés alapján, az alábbi elérhetőségek bármelyikén: Tel.: + 36 99 517 244 • gysev@gysev.hu

3 MILLIOMODIK utasát köszöntötte a GYSEV

A vasúttársaságnál idén is jelentősen nő az utasok száma

Az idei évben is emelkedik az utasok száma a GYSEV-nél. Az első félév adatai alapján a tavaly átvett vonalakkal együtt mintegy 64%-os az utasszám-emelkedés, de ezeket leszámítva is mintegy 8%-kal választották többen a GYSEV járatait, mint a tavalyi év első 6 hónapjában. Idén már augusztusban köszönthette a társaság a hárommilliomodik utasát: a szerencsés utazó virágcsokrot, karórát és egy kétszemélyes jegyet kapott a Sisi-különvonatra.

A vasúttársaság szerint örömteli, hogy az idei évben már augusztus elején elérte az utasok létszáma a hárommilliót. A GYSEV magyar vonalain tavaly összesen 3 millió 400 ezren utaztak, ez a szám idén várhatóan meghaladja az 5 milliót. Az emelkedéshez nagyban hozzájárult, hogy a GYSEV tavaly 214 km szakaszt vett át, ezeken decembertől kezdte meg a vasúttársaság a személyszállítást. Az utasforgalom az új vonalakat leszámítva is jelentősen emelkedett.

„Bízunk benne, hogy a tavalyi tendencia idén is folytatódik: 2011-ben magyar szakaszainkon 7,8%-kal szállítottunk több utast, mint egy évvel korábban. A 2012-es év első 6 hónapjának adatai pedig azt mutatják, hogy joggal voltunk optimisták: ha csak azokat a vonalakat nézzük, amelyeken

tavaly is a GYSEV végezte a személyszállítást, láthatjuk, hogy átlagosan 8 százalékkal volt több utasunk, mint 2011 első félévében” – tudatta Lendvai Péter, személyszállítási üzletág vezető.

A GYSEV ajándékkal is kedveskedett a hárommilli-

omodik utasnak, aki zöld-sárga virágcsokrot, és karórát kapott. Az ajándék része volt egy két személyre szóló jegy a „Sisi mozdonyal Sisi úton” elnevezésű különvonatra, amely augusztus 11-én indult Sopronból Gödöllőre.

IHÁSZ VERONIKA A DARTS-BAJNOK VASUTAS

TÖBBSZÖRÖS BAJNOK A GYSEV ZRT.
BŐSÁRKÁNYI MUNKATÁRSA

Többszörös darts magyar bajnok Ihász Veronika, aki forgalmi szolgálattevőként dolgozik. Veronika a női mezőnyben szerzett elsőségek után a kiemelt férfi bajnokságban és a nemzetközi mezőnyben is szeretne előre lépni. Naponta több órát is gyakorol, azt mondja, ennek köszönhetőek a nagyon komoly eredményei.

Serleg és oklevél is jár a darts-bajnoknak.

Mióta dartszol komolyabban, miért ezt a sportot választottad?

Egy kicsit a véletlennek is köszönhető, hogy darts-játékos lettem: korábban komolyabban kézilabdáztam, de egy sajnálatos sérülés miatt fiatalon be kellett fejeznem pályafutásomat. Aztán 2006-ban megismerkedtem a darts játékkal, 2007-től pedig már versenyszerűen foglalkozom ezzel a sporttal.

Hogy derült ki, hogy komoly tehetség van a darts-hoz?

A mostani klubvezetőm, Venesz Károly látott meg egy általa rendezett amatőr versenyen. Azt mondta, komoly tehetségem van a játékhoz. Meghívott a Győri Darts Clubhoz játszani – én pedig igent mondtam.

Milyen eredményeket értél el idáig, ez minek köszönhető?

Női csapatban, és párosban is 5x-ös magyar bajnok vagyok. Egyéniben pedig 7-szer sikerült az 1. helyet megszereznem. Ezek az eredmények természetesen nem jönnek maguktól. Mint minden sportágban, a dartsban is rengeteg munka,

és kitartás kell ahhoz, hogy el lehessen jutni egy bajnoki címig. Folyamatosan formában kell tartanom magam, ezért amikor lehetőségem van rá, mindig gyakorlok, edzek. Ez néha napi 4-5 órát is jelenthet!

Inkább fizikai játék a darts, vagy csak koncentráció kérdése, ki hogy dob?

Nyilván nem lehet összehasonlítani egy csapatsporttal, pl. a kézilabdával, de a több órás gyakorlás, vagy egy verseny fizikálisan is rendkívül megterhelő. Ha megvan a jó fizikum, az még nem elég: „agyban” is folyamatosan ott kell lenni, egy nagyobb verseny végére mentálisan nagyon el tudok fáradni. És a külső tényezőket is nehéz kizárni „élesben”.

Hogyhogy ezt a „kocsmai” játékot választottad nő létedre?

Országos szinten már nem „kocsmai” ez a játék. Természetesen vannak darts-gépek vendéglátóhelyeken is. A versenyek azonban plázákban, kulturális központokban, hotelekben zajlanak kulturált körülmények között. Érdekeség, hogy Európában Magyarországon vezették be először az alkoholtilalmat a versenyeken.

Milyen egy verseny, egy bajnokság?

Egy magyar bajnoki szezon szeptembertől májusig tart. Általában 8 fordulót

rendez meg a szövetség. Reggel 10-kor kezdődik a verseny, amely legtöbbször estig tart. Hogy ki mikor kezd, azt sorsolás dönti el.

Nőknél 8 között, míg férfiaknál a legjobb 16 között kötelező szondafújás van. A versenykiírások, szabályok, és ranglisták a www.magyardarts.hu weboldalon érhetők el.

Mik a távolabbi céljaid, további bajnoki címek, vagy esetleg nemzetközi szereplés?

További céljaim között szerepel, hogy megvédjem bajnoki címeimet, ami idén már sikerült! Emellett szeretnék jól szerepelni a Győri Darts Club kiemelt férfi csapatában.

Szeretném külföldön megerősíteni eddig kivívott pozíciómat. Az idén 10. helyig sikerült felküzdenem magam a világranglistán. Ehhez jó lenne még támogatókat találni, mert nagyon költséges egy-egy ilyen túra. Elég sokszor maradok le egy nagyobb versenyről pénz-, és időhiány miatt. Ettől függetlenül nagyon örülök az eddig elért sikereknek, és szeretnék külföldön is jobban szerepelni.

Rázó László

Begyakorlott dobómozdulat. Veronika naponta négy-öt órát is edz a versenyekre

SISI VONATTAL A SISI ÚTON

2012. augusztus 11-én a Sisi vonat, több mint 230 fővel a fedélzetén robogott Sopronból a Gödöllői Királyi Várohoz!

A lelkes résztvevők a kora reggeli indulást követően sok érdekes történetet hallhattak az út során Erzsébet királyné és Ferenc József életéről, miközben megkóstolhatták Sisi kedvenc süteményeit: a Bécsi Apácafánkot, az Erzsébet-karikát, kuglófot valamint az „lbolyádét” az ibolya limonádét.

A Sisi mozdony Gödöllőn a Királyi váró elé érkezett, ahonnan kellemes sétaút vezetett a Gödöllői Grassalkovich kastélyba. A népes csapat megtekintette a Királyi kastély állandó, valamint a Titkok, Bálok, Utazások időszaki kiállítását, a Királyi és főúri lovas kultúra teremt és a Lovardát, amely során

betekintést kaphatott Sisi és Udvarhölgyei életébe.

A XVI. Barokk Kastélynapok visszarepítették a látogatókat a múltba, és számos szórakozási lehetőséget biztosítottak kicsiknek és nagyoknak.

A még több élményre vágyók idegenvezetőink segítségével megismerkedhettek Gödöllő városával is.

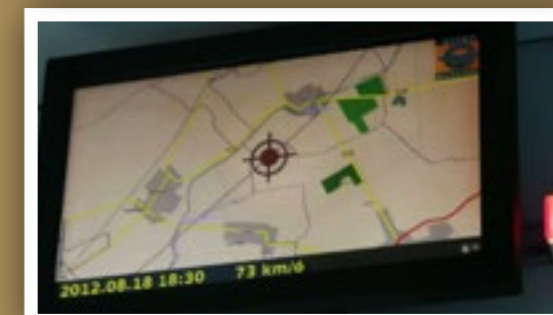
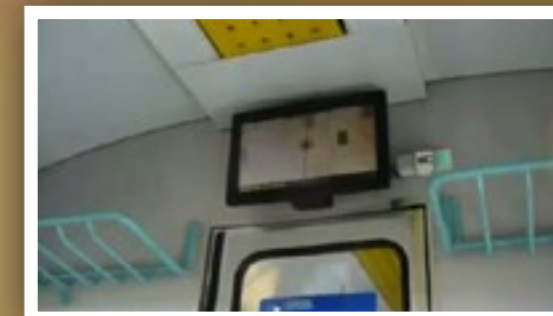
A kirándulás jól sikerült, amelynek ékes bizonyítéka, hogy az értékelő kérdőívet kitöltők 98 %-a nyilatkozott úgy, hogy máskor is szívesen velünk tart hasonló túrára.

A fotók magukért beszélnek!

ÚJ, SAJÁT FEJLESZTÉSŰ, ELEKTRONIKUS UTASTÁJÉKOZTATÓ-RENDSZER A GYSEV ZRT. VONATAIN

A Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. a naprakész, kényelmes, gyors és korszerű tájékoztatás érdekében saját fejlesztésű utastájékoztató-rendszer kiépítését és működtetését tűzte ki célul vonatain. A tesztverzióval a 9043 5047 501-1 sz. motorvonaton találkozhat az utazóközönség. A felszerelt monitoron keresztül a GYSEV Zrt. vonalain utazók információt kapnak a vonat pillanatnyi helyzetéről, a következő állomásokról, menetrendi információkról, az aktualitásokról, az utazási és egyéb ajánlatokról, hírekről. A tervek szerint, a tesztüzem során felmerülő esetleges hibák, hiányosságok kiküszöbölését és az észrevételek beépítését követően, 2013. év során indulhat útjára az utastájékoztató-rendszer végleges változata.

Nagycenk és a Széchenyiek

A mai Nagycenk – Nagycenk és Kiscenk összeolvadásából jött létre – 1677-ben zálogjogon került az eredetileg a nógrádi Szécsényből származó család egyik tagja, Széchenyi VII. György kalocsai érsek birtokába, majd a birtokot Lőrinc öccsének engedte át. Lőrinc fia, György 1697-ben grófi címet szerzett, s 1711-ben a birtokot örökjogon megváltotta. Az érsek végrendelete értelmében a birtokot – melynek központja ekkor Széplak – csak a család férfi tagjai örökölhették.

Gróf Széchenyi Antal generális helyezte át székhelyét 1741-ben Cenkre, s hamarosan a kastély együttes és a park építésébe kezdett. Utóda, a Nemzeti Múzeumot alapító Széchenyi Ferenc (1754–1820) Festetics Juliannát vette feleségül, a keszthelyi Georgikon alapítójának testvérét, s nagy értékű műgyűjteményt és könyvtárat hozott létre. 1802-ben ajánlotta fel gyűjteményét az államnak, s a Nemzeti Múzeum mellett közvetlenül az Országos Széchenyi Könyvtár alapítása is a nevéhez fűződik. Ő osztotta meg birtokait két fia között: Nagycenk és Kiscenk Széchenyi Istvánnak jutott,

aki már a családnévben a második e-t röviddel írta, s ebben utódai is követték.

Azt meg lehet állapítani, hogy Széchenyi István a külföldön látott újdonságok, módszerek, technológiák közül számosat megvalósított Nagycenken, s mintagazdaságot hozott létre az 1820-ban átvett birtokon. A birtok és a község 1945-ig volt a Széchenyi család birtokában.

A kastély együttes

Széchenyi Antal generális 1750 körül kezdett a barokk kastély együttes és franciakert építésébe a korábbi majorház falainak felhasználásával. Az eredeti tervet Franz

Anton Pilgram készítette, s bár nem valósult meg, később koncepciója alapján építették fel egyes részeit. Az immár 250 éves és 2,5 kilométer hosszú hársfasor ültetése a gróf feleségének, Barkóczy Zsuzsanna nevéhez fűződik. Széchenyi Ferenc 1783-ban költözött a kastélyba, s itt folytatta gyűjtőmunkáját. Könyvtára már ekkor betűrendes volt, s szakkatalógus segítette a keresést – ez még a mai google-korszakban is elismerést válthat ki!

1791-ben Hefele Menyhért terve kétemeletessé változtatta volna az építményt, a gróf azonban elállt a nagyszabású és drága tervtől, s bár egyes elemeit felhasználta, az átépítéssel Ringer Józsefet bízta meg. Az 1800-ban befejeződött építkezés során a kastély kora klasszicista homlokzatot kapott. Atyja halála után Széchenyi István lett a kastély ura, s Hild Ferdinánd, soproni építész vezetésével 1834–1840 között átalakította a földszintes keresztcsarnok emeletes formában. A korban még ritka fürdőszobák és a vízóblítésses vécé csodájára járt az az országgyűlési követség Deák, Eötvös, Klauzál és mások is. A bécsi Hofburgban az ilyen kényelmi megoldásokra 1854-ig kellett várni.

Széchenyi még Döblingből is utasításokat adott a kastély és a

park gondozására. Halála, 1860 után a kastélyban már csak kisebb átalakításokat végeztek. Az új birtokos, fia, Széchenyi Béla az angolparkot dendrológiai* kertté formálta, amely ma is négy világrész számos ritka fajtájával büszkélkedhet: tulipánfa, vasfa, himalájai, kaukázusi fenyő, kaliforniai mamutfenyő stb. Az elpusztult barokk franciakertet, a hímezéses partert 1973-ban kezdték helyreállítani, s az 1760-as évek kompozícióit hozták itt újra létre.

* a növényrendszertannak a fás növényekkel foglalkozó ága

A Széchenyi István Emlékmúzeum

Az egykori őrségépületek, azaz a bejárat, elhagyása után gondozott barokk franciakertbe lépünk. A II. világháború alatt az épület is súlyos károkat szenvedett. Az emlékmúzeum 1973-ban nyílt meg a látogatók előtt. Az épületegyüttes egy részében, a keleti oldalon a méntelep, a nyugati épületrészt lezáró „Vörös kastélyban” a Kastély Szálló (szálloda, étterem, kávézó) kapott helyet.

A szépen helyreállított homlokzat oromzatán egy nagyméretű Széchenyi-címer fogad, s a bejárat ajtó mögött helyezkedik el a sala terrena, a fogadóterem. Az emlékmúzeum két részből áll: a földszint összenyíló teremcsobákban

korabeli enteriőrök között a Széchenyi család történetét és Széchenyi István életét bemutató kiállítás vár számos értékes darabbal és érdekességgel. Az emeleten „a legnagyobb magyar” munkásságához kötődően gazdasági kiállítások kaptak helyet, egy termet kivéve már nem korabeli enteriőrökkel.

Gépesített idegenvezetéssel látogatható a kiállítás, s hangszórókból mondják el a látogatóknak, mire kell figyelni az adott helyen. A kiállítás első része inkább a történelem, a Széchenyiek iránt érdeklődőknek szól: Széchenyi István és a család portréi, szobrai, a korabeli bútorok, használati eszközök, íróasztalok láthatóak.

Nagycenki Lovas Központ

A Nagycenki Lovas Központot 2011-től a Nyugat – magyarországi Egyetem üzemelteti, így az egység új neve: Nyugat-magyarországi Egyetem Széchenyi István Nagycenki Lovasképzési Központ.

A Lovasképzési Központban megtekinthetők a dísznyergesben a lovas szerszámok remekei, a kocsi múzeum, az istállók és tenyészméneik, a munkalovak eszközei és képes poszterei, a Mezőgazdasági Múzeum lovas képei és minden, amit a lovakról tudni kell. A látóvalókon túl, az előre történő bejelentkezés után lovas kocsizásra is van lehetőség.

Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút

A magyar kisvasutakat a múlt század 70-es éveiben kezdték építeni. Meghatározott területek kisebb szállítási szükségleteit elégítették ki, kiépítésük olcsó volt, különleges műszaki előírások nem nehezítették létesítésüket. Először hegyi terepeken jelentek meg, a nagyvasúti szárnyvonalak helyett.

A kisvasutak szerte a világon a legkülönbözőbb nyomtávolsággal épültek. Hazánkban is sok fajta nyomtávolság volt használatban, ezeket 1945 után szabványosították és csak az 1000 mm, 760 mm és 600 mm nyomtávolságú pályák maradtak meg. A felépítmény-

1969 őszén a GYSEV köreiben vetődött fel a gondolat, hogy a hazai keskeny nyomtávú közlekedés gyorsítemű felszámolásával egyidejűleg gondoskodni kell arról, hogy ezen vasúti rendszernek a legjellemzőbb eszközeit mentsük meg, s lehetőleg üzemben mutassuk be a nagyközönségnek.

A gondolat legjobbkor támadt, hiszen a nagycenki Széchenyi-kastély helyreállítási munkái megindultak, s abba emlékmúzeumot terveztek. A nagyvasút és a kastély között szükség volt valamilyen személyszállító kapcsolat teremtésére, kézenfekvő volt tehát a tervezett múzeumvasutat Nagycenken megépíteni, kiindulva a GYSEV Fertőboz állomásáról.

Bizonyára még "gólyafészkes" kéménnyel épült, helyébe valahol a mai kéményét szerelték fel rá, és gőzdómját is átalakították. Az apró mozdonyok súlya 10 tonna, engedélyezett sebességük 25 km/h. Mélyen alul, a kerekek között elhelyezett víztartályukba 3 m³ vizet vehetnek fel, ezzel is növelik tapadásukat, alacsony súlypontjuk miatt járásuk viszonylag nyugodt. A mozdonyt 1999-ben elszállították a debreceni (Zsuzsi) kisvasútra.

A másik kismozdony a 394-057 számú gőzös 1996 óta a szilvásvárad-i kisvasúton teljesít szolgálatot.

Az üzem megindításához Kisújszálláson egy megszüntetett kisvasút kocsijából válogatott a

hez használt sínek típusa szintén nagyon változatos volt: a 3,9 kg-os egész könnyű sínektől a 23,6 kg folyóméterenkénti tömegű sínekig mindenfélét használtak, ami a környéken fellelhető volt.

Az 1950-es években egyre inkább látszott már, hogy a közúti szállítás a legtöbb helyen átveheti a keskenyvágányú vasutak szerepét.

1970-ben megkezdődött a békési kisvasutak felbontása, 1973-ban a ceglédi, 1975-ben a szegedi, 1977-ben a debreceni kisvasút üzemét szüntették meg. A felsoroltak mellett sok más keskeny nyomtávú vonalat érintett a közlekedés szervezetének átalakítása. Mindez egész Európában megtörtént.

1970 nyarán indult meg a pályaépítés. A tervezett vonalhálózat első része az egykori nagycenki cukorgyári iparvágány helyén épült Fertőboz és Barátság állomások között. A vonalon két épület készült: Nádtelep megállóhely és Barátság állomás apró épülete. Az üzem megindításához két gőzmozdony állt rendelkezésre. Ezek 1970-ig a szurdokpüspöki kovaföldbányában dolgoztak, majd az Építési és Városfejlesztési Minisztérium minden ellenszolgáltatás nélkül átengedte a két remek kismozdonyt a Múzeumvasút számára.

A 394-023 számú mozdony eredetileg a mezőhegyesi cukorgyár repavasújtjára épült 1923-ban. A mozdony némi átalakítás után került a GYSEV Zrt.-hez.

vasúttársaság. Így került ide az első három személykocsi, melyeket a debreceni járműjavítóban állították helyre. Még ősszel további kocsikat vett át a társaság a MÁV-tól. A Békéscsabán feleslegessé vált kocsik közül egy kalauz-, és négy személykocsival bővült a járműpark.

A pálya 14 kg/fm súlyú használt, felbontott gazdasági vasutakból kikerült sínanyagból épült, vegyesen vasbeton, illetve faaljjakkal. A pályára engedélyezett tengelynyomás 4 tonna.

A második vonalszakasz 1972-ben készült el. Ez a Nádtelep mellett ágazik ki az elsőként épült szakaszból és szép vonalvezetéssel, gazdasági vasúthoz illően számos kanyarral 2400 m hosszan éri el a Széchenyi Kastély állomást.

Kastély állomás fedezésére a múlt század végén készült ún. Banovics-féle tárcsás, villamos védőjelzőt állították fel. Ezt, ide történő felállításáig a Közlekedé-

si Múzeum raktárában tárolták. Az elágazási hely fedezésére háromkaros jelző került. Barátság állomás felől érdekes, ún. piskótakarokkal felszerelt kétkarú jelző fedezi az elágazást. Roncsként érkezett a közlekedési Múzeumtól, a GYSEV lakatosai varázsoltak belőle használható, de történelmi értékű jelzőt. Fertőboz felől MÁV szabványú karos jelző áll az elágazási hely előtt. Kastély állomás felől rácsos árbojú Roessemann - Kühnemann gyártmányú jelző áll. Ez még a múlt században készült, évtizedekig a cinalvai /Siegendorf/ cukorgyár fedezőjelzője volt. Ugyanilyen „öreg” jelző került felállításra a Barátság állomás előtt is.

Az új vonal is keresztezi a régi soproni országutat, a kereszteshez sorompóori szolgálati hely épült. Vonatközlekedéskor itt is sorompó rudak zárják le az utat a forgalom elől. Fertőbozon az új vonalrészlet egy időben készült el a Múzeumvasút fűtőháza, mely négy mozdony elhelyezésére alkalmas.

1972 őszén a Közép-dunántúli Szénbányászati Tröszt megkezdte a balinkai bányavasút felszámolását. A vasúton a vontatást 492 sorozatú mozdonyokkal látták el, melyek ennek a sorozatnak utolsó darabjai voltak. Így különösen jelentős volt a Tröszt határozata, mellyel átengedte a mozdonyai közül az egyik legjobb állapotban lévő "András" nevű gőzmozdonyát a Múzeumvasút számára.

A nagycenki Széchenyi István Múzeumvasutat 1970-72 között a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. nagyrészt saját anyagi eszközeivel, valamint széles társadalmi összefogás segítségével építette.

1973 óta a Múzeumvasút a Közlekedési Múzeum tulajdona, és a GYSEV Zrt. üzemeltetése alatt áll.

A múzeumvasút vonala mindössze 3600 m hosszú, mégis mind a fiatal, mind a felnőtt "vasútbarátok" körében nagy népszerűségnek

örvend.

A nagycenki "Kastély" állomás melletti parkban, az egyedülálló hársfasor szomszédságában, megújult játék-és vasútpark várja a kicsiket és nagyokat! A Skanzenben felfedezhetik Magyarország egyes vidékein egykor közlekedtetett mozdonyokat, vasúti kocsikat, kipróbálhatják a vonathintát és a gőzös-mókuskereket.

„András”, a gőzmozdony és a vonatszerelvény a XX. század elején készült.

„Kiscenk”, a dízelmozdony 1950-ben épült, és 2003 óta teljesít szolgálatot a múzeumvasútnál.

Egy kellemes nap, maradandó élmény, időutazás... **A Múzeumvasút menetrendje www.gysev.hu oldalon a Múzeumvasút menüpontban érhető el.**

Tartsanak velünk – izgalmas, megkapó utazásban lesz részük!

Nagycenki rendezvények, események szeptemberben

Szeptember 21.

- Széchenyi István születésének 221. évfordulója
- Ünnepejünk együtt - 40 éves a Nagycenki Széchenyi Kisvasút
- 30 éves az Országos Széchenyi Kör – Találkozó

Szeptember 22.

- XVII. Szüreti napok
- Széchenyi Bál

Szeptember 22-23.

- Szüreti Napi Széchenyi István Nagycenki Díjugrató Emlékverseny

Szeptember 28.

- Kutatók éjszakája

VONATRABLÁSOK

A vasút megjelenése sok szempontból megkönnyítette az akkori ember életét. A kezdetben ember, majd ló vontatta kötött pályán haladó járműveket a 19. század egyik legnagyobb találmánya, a gőzgép váltotta fel, s tette versenyképessé a vasúti közlekedést.

Trevithick első sikeres gőzmozdonyja első útján 5 kocsit és 16 utast szállított sikeresen 16 km távolságra. Az igazi áttörést mégis George Stephenson „Rocket” névre keresztelt gőzmozdonyja jelentette. Ez az akkoriban szélesebbnek számító 42 km/h sebességgel közlekedett. Mi sem mutatja jobban az akkori emberek csodálatát, mint Petőfi Sándor: Vasúton című verse, aki a Pestet Váccal összekötő első magyar vasútvonalon utazott 1946 nyarán, s így fogalmazott:

*„...S még mi egyre röpködünk,
Egy sziporkát sem fáradva;
Ez a gép tán egyenest a
Másvilágba megy velünk!...”*

E vonat a 33,6 kilométeres utat 10 perc várakozással szinte percre pontosan egy óra alatt tette meg, azaz kb. 40 km/h lehetett a sebessége.

Ahogy fejlődött a vasút, egyre jobban kiépült vonalakon, egyre jobb szállítási idővel, egyre több célra lehetett használni. Így alakult, hogy a posta és a bankok is igénybe vették szolgáltatásaikat. Sok vadnyugati történet szól banditákról, akik ilyen vonatokat raboltak ki. E történetek azonban sok esetben nem fedték teljes mértékben a valóságot.

A korában hősként beállított

Jesse James bandájával például 1873-ban kisiklatott egy chicagói vonatot, melyen aranyat és 100 ezer dollárt szállítottak, a terv mégsem sikerült maradéktalanul, csak pár ezer dollárhoz jutottak hozzá. További vasúti rablásokban viszont összesen 135 ezer dollárt zsákmányoltak, azonban a rajtaütéseken a ráaggatott hősiességet sejtető jelzővel ellentétben („a vadnyugati Robin Hoodja”) hidegvérrel ölt ártatlanokat is, ha éppen arra szotytyant kedve.

Jesse James

A vasúttársaságok, látva, hogy a hatóságok tehetetlenek a banditákkal szemben, egy detektív irodát bíztak meg azzal a feladattal, hogy kerítsék kézre a gaztevőket, ám végül Jesse James egyik bandatagja, a Bobnak is becézett Robert Ford végzett vele, miután kiegyezett a hatóságokkal abban, hogyha megteszi, 10 ezer dollár üti a markát és büntetlenséget is kap.

Jesse James személye legendává vált, viszont nem az ő neve volt az egyetlen, mely összehozható a vasúti rablásokkal a forrongó 19. századi Amerikában.

A Dalton-fivérek 1891. február 6-án hajtották végre első kísérletüket egy vonat kirablására. A Southern Pacific Railroad vasúttársaság személyvonatát állították meg, a rablás azonban totális kudarcba fulladt. A masiniszta ellenállt és dulakodás közben gyomorlövést kapott, a vonaton utazó fegyveresek pedig túlerőben voltak, így az utastérben sem járt sikerrel a banda másik fele.

A csúfos kudarc után ráadásul a banda tagok közül nem egyet kézre kerítették. Grat, az egyik fivér is rács mögé került, ám még ebben az évben sikeres szökést hajtott végre. Szökése után újra banditákkal állt össze, ám ezúttal, Új-Mexikó, Kansas és Oklahoma területét végigfosztogatva sikeres rabló-hadjáratot hajtott végre. Végül egy kisebb fiaskó után történelmi bankrablásra készült: két bankot szeretett volna kifosztani egy időben. Coffeyville lakosai azonban felismerték, és egy rajtaütés alkalmával egészen a hegyekig üldözték őket. Egyedül Emmett Dalton élte túl a felbőszült lakosok támadását. Ő végül 14 évet ült börtönben és törvénytisztelő polgárként halt meg.

1914 februárjában borzalmas tettet vitt végbe egy fosztogató banda, akiknek kilétére a mai napig nem derült fény. Egy észak-amerikai

Ronald "Ronnie" Biggs rendőrkezen

alagút egyik oldalán meggyújtottak egy építőfával megrakott kocsit, melytől az alagút fa részei is lángra kaptak, majd hagyták, hogy az alagút másik oldaláról egy személyvonat rohanjon a lángoló kocsiba. 70 halottról számoltak be a korabeli jelentések. Az, hogy végül mennyi értéket vittek el magukkal, soha sem derült ki.

A vadregényes vonat-fosztogatások ideje talán lejárt, viszont a cowboyokhoz hasonló módszerekhez néhányan a közelmúltban sem féltek folyamodni.

Ilyen eset volt például a történelem legnagyobb szabásúbb vonatrablása, melyet többször is megfilmesítettek.

A ma már 80. évét is betöltött Ronald „Ronnie” Biggs 1963. augusztus 8-án tartóztatta fel 15 fős bandájával egy tilosra állított jelzővel a brit királyi posta Glasgow-ból Londonba tartó

értékszállító szerelvényét. A zsákmányuk mai pénzre átszámolva majdnem 15 milliárd forintot érne. A rendőrök hamar elkapták Ronniert és majdnem az összes büntársát.

A rablás során emberölés nem történt, viszont a vonatvezetőt és egy másik vasúti alkalmazottat is csúnyán összeverték. A kitervelő 30 évet kapott, ám ahogy azt már Matuska Szilveszter esetében is láthattuk, a vasúton garázdálkodók nem mindig ülik le a rájuk rótt büntetést. Biggs 30 hónapot sem ült, mikor egy a klasszikusokat idéző, összegyúrt kötélhágcsón hagyta el a dél-londoni Wandsworth börtönt.

Rióba szökött, ahol nem kellett félnie a kiadatástól. Itt megházasodott és gyermeke is született, mikor azonban egészségi állapota megromlott és fia is felnőtt már, úgy érezte, túl sokáig bujkált, ezért feladta magát a londoni rendőrségnek, ahol ott folytatta büntetése letöltését, ahol elkezdte. 2001-től 2009-ig volt hűvösön, betegségei miatt azonban feltételes szabadon bocsátásáról hoztak döntést az igazságügyminisztériumban.

Ronnie mióta szabad, egyre jobban érzi magát, karácsonykor mikulásnak öltözve szórakoztatja unokáit.

De, hogy még véletlenül se higgyük azt, hogy a modern kor vívmányai lehetlenné tennének egy hasonló támadást, 2011-ben francia álarcosok támadtak meg és raboltak ki egy tehervonatot a dél-franciaországi Marseille-ben.

A kb. 20 főből álló álarcos csoport este fél 10 körül bevásárlókocsikkal és vasgerendákkal állítottak torlaszt

egy személyvonat elé. A mozdony olyan jelentős károkat szenvedett, hogy a nyílt pályán kellett megállítani. A forgalomirányítók a személyvonat után közlekedő tehervonatot is leállították. Ekkor léptek akcióba a támadók. Feltörték a vagonokat és minden ott talált árut elvittek. Mire a rendőrség megérkezett a tettesek a zsákmánnyal nyom nélkül eltűntek.

Ugyanebben az évben egy másik különös eset is történt. Braziliában vonatrablók egy 54 vagonból álló szerelvényt fosztottak meg több konténernyi kukoricától úgy, hogy magát a rablást a vonatvezető észre sem vette.

Zsírral kenték be a síneket, ettől a vonat kerekei siklani kezdtek a pályán és egyre csak csökkent a sebessége, így biztosítva lehetőséget a rablóknak, hogy a vándorzörgő szerelvényről egy erőgéppel 50 tonna kukoricát emeljenek le. A hiányt csak másnap vették észre.

Kevésbé nagyszabású, de annál rafináltabb tolvajok rabolták ki 1996-ban a Dacia expressz egyik hálókocsiját.

Gaztevők csoportja éjszaka egy hálókocsi összes kabinjába altató gázt juttattak be a szellőzőrendszeren keresztül, ezzel biztosítva maguknak azt, hogy ne ébredjenek fel a gyanútlan utasok, míg az összes értéküktől megfosztják őket. Távozásukkor a vészféket behúzza próbálták megszökni a szerelvényről, a rendőrség végül 9 gyanúsítottat tartóztatott le.

Akárhogy nézzük, a vadnyugati banditák kora még nem járt le, csak a szereplők és a körülmények mások. A közelmúltban történt esetek arra is rávilágítanak, hogy van még mit javítani a közlekedés biztonságán, hiszen az ördög soha nem alszik. Az viszont mégis megnyugtató tény, hogy a légi közlekedés után a vasúti közlekedés számít messze a legbiztonságosabbnak szerte a világon.

<http://hu.wikipedia.org>

<http://iho.hu>

www.harmonet.hu

www.hir24.hu

kulfold.ma.hu

Telefonálj Ausztriából Magyarországra

Ungarn

Cent /perc

Ingyenes Mobil Internet

Rendelj ingyenes SIM-kártyát

www.vectonemobile.at

Vectone
Mobile

Ügyfélszolgálat: 06889 11 6888

Multifunkcionális feltöltőkártyáink elérhetőek Ausztriában az alábbi egységekben:

ICS 06889 00 0060

Az üzletszabályzatban foglalt feltételek érvényesek. További információ elérhető a www.vectonemobile.at weboldalon.

REJTVÉNY

SODOKU Kérjük, írja be a számokat 1-től 9-ig, úgy, hogy egy szám csak egyszer szerepeljen a teljes négyzetrács függőleges és vízszintes soraiban, valamint a „minirács” celláiban is.

6			5					
8		7						5
5			2	7	8	4		
	1	8		3				5
		6			2			
3			1		6	9		
	5	2	9	7				1
	6					5		7
				6				4

				8	1			2
3	1			7				
2	6	8						
5			8					
	2	1		5		7	8	
				6				9
						5	2	7
			4				9	1
9	5	6						

Sikeres honlapot szeretne?

fekiWebstudio

Részletek itt

WWW.MEGJEGYZTEM.HU

KIRUCCANÁSOK

Szeptember 7 – 8.
Nagykanizsa
IX. Kanizsai Bor és
Dődölle Fesztivál

Idén kilencedik alkalommal rendezik meg a Kanizsai Bor és Dődölle Fesztivált, mely a híres zalai népi ételt, a dődöllét igyekszik bemutatni a nagyvilágnak. Az amatőr és profi szakácsok közötti főzőverseny, a bordalnoki címért való küzdelmet különböző népi, gyermek és felnőtt műsorok színesítik.

Az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő rendezvényt két nap alatt több ezren keresik fel, Ön se hagyja ki!

Információ:

Kanizsai Kulturális Központ
Tel.: 93 311 468
E-mail: info@kanizsaikultura.hu
www.kanizsaikultura.hu

Augusztus 31 –
szeptember 2.
Zalaegerszeg
Belvárosi Szüret

A feltörekvő zalai borok ünnepe szeptember első hétféjén. Szeptember 2-án este fellép a 40 éves LORD együttes, a program része a II. Könnyűzenei Könnyű Zalai Fesztivál

Információ:

Kvartélyház Szabadtéri Színház
Tel.: 20 340 6780
E-mail: info@kvartelyhaz.hu
www.zalaegerszeg.hu
www.kvartelyhaz.hu

Szeptember 1.
Vasvár
Vasvári Rétes Fesztivál

A rétes-készítés konyhaművészete, szerves részei a magyar kultúrának. A lassan felesbe merülő ízek megmentésére és az évezredes tradíció megőrzése érdekében immár 10. alkalommal találkoznak a fenséges ízű sütemények nagymesterei.

Barátsággal, szívesen látunk mindenkit. Legyen a vendégünk!

Információ:

Vasvár Nagy Gáspár Kulturális Központ
Tel.: 94 573 070
E-mail: info@ngkk.hu
www.ngkk.hu

Szeptember 7 – 9.
Győr

Magyar Hagományok Fesztiválja

A fesztivál nem titkolt célja, hogy a programokkal megidéz-zék a magyar hagyományokat és azokat korszerű formában mindenki számára elérhetővé tegyék. A magyar hagyományok ápolását segíti az egyidejűleg zajló Pálinkafesztivál, valamint a magyar dal napjának országos rendezvénysorozatában Győr által vállalt magyar népdal napja rendezvénysorozata, továbbá a néptáncfesztivál. Persze a pálinkák gazdag választéka is emeli a hétvége hangulatát, hiszen hungaricumunk legjavával találkozhatunk, és szabadon kalandozhatunk a minőségi és gyakran különleges gyümölcsparlatok között.

Információ:

Győri Művészeti és Fesztiválközpont
Tel.: 96 320 289
E-mail: info@fesztivalkozpontgyor.hu
www.fesztivalkozpontgyor.hu

Szeptember 7-9.
Sopron
II. Soproni Szüret

33%
KEDVEZMÉNY
GYSEV

Hagyományosan a szüreti időszak kezdő eseménye. A háromnapos fesztivál keretein belül bemutatkoznak a soproni termelők, kulturális programok kíséretében. A rendezvényen a soproni boros gazdáknak lehetőségük nyílik arra, hogy személyesen találkozzanak a fogyasztókkal. A rendezvényhez gasztronómiai vásár és kézműves termékek vására is kapcsolódik. A színpadon folyamatosan színes programok várják a látogatókat. A kulturális program összeállításánál törekedtünk arra, hogy a helyi együttesek mellett az országos ismeretségű előadóművészek is szerepet kapjanak. A rendezvény nyilvános és ingyenesen látogatható.

Információ:

www.kekfrankosnyar.hu

Szeptember 16.
Szombathely
Múzsák Kertje

A Kulturális Örökség Napjai alkalmából ezen a napon Szombathelyre költözik Vas megye szinte valamennyi múzeuma, illetve több, a kulturális örökség megőrzéséért tevékenykedő intézmény és civil szervezet. A Savaria Múzeum parkjában felállított sátraknál a legkülönfélébb meglepetések, játékok, kézműves foglalkozások, bemutatók, koncertek, a múzeum épületében a kiállításokhoz kapcsolódó színes programok várják a látogatókat.

Információ:

Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága
Tel.: 94 500 720

E-mail: info@savariamuseum.hu
www.savariamuseum.hu

33%
KEDVEZMÉNY
GYSEV

Szeptember 14 – 16.
Mosonmagyaróvár
Szigetköz ízei, Vármegye borai Fesztivál

A rendezvény elsősorban a kulturált fogyasztás és szórakozás jegyében zajlik. Mosonmagyaróvár ezzel már évek óta vonzza a térség borkedvelő, gasztronómia kedvelő, és a hagyományos mesterségek iránt érdeklődő, szórakozni vágyó embereit. Fontos cél, hogy a 3 nap programjaiban, a vásár kínálatában csak olyan megoldások és termékek szerepeljenek, amelyek a minőséget jelenítik meg. Ez tehát vonatkozik a műsorokra, a 120 féle borra, a 40 féle pálinkára és egyéb, pl. kézműves tevékenységek eredményeire is. Része a rendezvénynek egy tehetségkutató énekverseny is.

A gyermekek részére külön helyszínen biztosítunk programokat.

Információ:

Old-Top Bt
Tel.: 96 579 257

E-mail: info@szigetkozfesztival.hu
www.szigetkozfesztival.hu

Szeptember 21 – 23.
Győr
Győri Fröccsnapok –
Győri Hungarikum

A Győri Fröccsnapok kulturális rendezvény ötlete, elindítása és megszervezése a győri Rotary Clubhoz kapcsolódik. Valójában egy hagyományörző, jótékony célú kulturális rendezvényről van szó, melynek elengedhetetlen része Jedlik Ányos Széchenyi téri szobrának megkoszorúzása.

Információ:

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tel.: 96 500 100

E-mail: kultur@gyor-ph.hu
www.gyor.hu

Szeptember 23 - 27.
Kőszeg
Kőszegi Szüret, Nemzetközi
Fúvószenekari Találkozó

33%
KEDVEZMÉNY
GYSEV

Borkirálynő választás, Nemzetközi Fúvószenekari találkozó - fúvósszerenád, kézműves kirakodóvásár, koncertek, folklór-programok, táncbemutatók. A háromnapos programsorozat központi eseménye a minden év szeptember utolsó szombatján tartandó szüreti karnevál. A rendezvény pénteken a Borkirálynő választással és fúvósszerenáddal indul, vasárnap pedig könnyed zenei programmal zárul. Kézműves vásár is része a programnak jóféle kőszegi borokkal, mustal, lacikonyhával. Koncerteket, folklórprogramot, táncbemutatót, és a rendezvény zárásaként tűzijátékot láthatunk.

Információ:

Tourinform Kőszeg
Tel.: 94 563 120

E-mail: koszeg@tourinform.hu
www.koszeg.hu

Szeptember 22.
Nagyecenk
Széchenyi Bál

A bál Gróf Széchenyi István születési évfordulója alkalmából kerül megrendezésre, az idén immár harmadik alkalommal. A 2012-es Széchenyi Bál sztárja előreláthatólag Rúzs Magdi lesz.

A bál kimondottan elegáns környezetben kulturális, szórakoztató jellegű.

Információ:

InterAmg Produkció Kft.

Tel.: 70 363 8109

E-mail: szechenyijubileum2010@gmail.com
www.szechenyivagtanagyecenk.com
www.intermedia-europa.com

Szeptember 21 – 22.
Sopron
Pannómánia - VI. Soproni
Kékfrankos Szakácskirály Választás
és Utcafesztivál

33%
KEDVEZMÉNY
GYSEV

Bolondos vásári forgatag, program kavalkád, sztárvendégek, malacsütés, grill és bogrács ételek, boros gazdák, kézművesek, gyermek programok, utcabál szórakoztatják a nagyközönséget. A kisebbeket a Haribo Gyermekszigeten légvárpark, bábszínház várja. A nagyszerű süti verseny idén is folytatódik. A hagyományos soproni kékfrankos (amatőr) bogrács-főzőversenyen a csapatoknak saját, hozott alapanyagból, kékfrankossal kell elkészíteni egy tetszőleges bográcsételt, melyet a neves mesterszakácsokból álló szakmai zsűri a közönség bevonásával bírál el.

Információ:

GySEV Zrt. Hotel Sopron
Tel.: 99 512 261

E-mail: info@hotelsopron.hu
www.hotelsopron.hu

Szeptember 16.
Zalaegerszeg
V. „Tök jó!” Gébárti Tökfesztivál

A nap főszereplője a tök, és mellette a kultúra, a helyi hagyományok és a gasztronómia is szerepet kap. A programmal több korosztályt szólítunk meg, kicsiknek a „Tök jó” mesék a színpadon vetélkedő, játszóház, a felnőtteket kézműves bemutatók és színpadi produkciók várják. Kiegészítő programként kézműves és helyi kistermelők vására, kocsi-kázás, kiállítás.

Információ:

Keresztury Dezső ÁMK – KÉZMŰVESEK HÁZA
Tel.: 92 312 744

E-mail: kezmuveshaz@kereszturyamk.hu
www.kereszturyamk.hu

Szeptember 23.
Zalaszentgrót – Kisszentgrót
Kisszentgróti Szüreti Fesztivál
és Búcsú

A helyi hagyományörző művészeti csoportok, lovas klubok felvonulása. A szőlőtermés megünneplése, kulturális programokkal, must, murci kóstolással és helyi termékek vásárával.

Információ:

Turisztikai Iroda Zalaszentgrót
Tel.: 30 493 2320

E-mail: info.zalaszentgrot@gmail.com
www.zalaszentgrot.hu

Megújult szobák,
megszépült hall,
és még több mosoly
várja a Hotel Sopronban!

Legyen az elsők között,
akik kipróbálják!

Hotel Sopron ★★★★★

MUST KELL PIHENNI!

Jöjjön el Sopronba és szüretelje le
az ajándék éjszakákat...
Félpanzióval ajándék kékfrankkal,
városnézéssel 22.900 Ft/ fő / 3 éj ártól.
12 éves kor alatti gyermeke szülővel
közös kétágyas szobában díjmentes!

PANNOMÁNIA

VI. Soproni Kékfrankos Szakácskirály
Választás és Utcafesztivál
2012.szeptember 21-22.

VIGYÁZZ, KÉSZ, FESZTIVÁL, TÚZ!

Boros, mesés programok, bográcsfőzés,
játékok, gyermeksziget és utcabál
a Hotel Sopron udvarán!

Pénteken retro party, fellép Dévényi Tibi bácsi

Szombaton kékfrankos bogrács-főzőverseny,
játékok és fesztivál a Kaláka együttessel,
Benke Laci bácsival, az egykori Neoton Familiából
Csepregi Évával és Végvári Ádámmal.

Félpanzióval ajándékbelépővel 10.950Ft/fő/éj
12 éves kor alatti gyermeke szülővel
közös kétágyas szobában díjmentes!

Sok étel kapta a nevét valamely híres emberről. Hogy épp az egyes ételek az adott híres család mely tagjáról kapták a nevüket, azt ma már sokszor homály fedi. Híres emberek, akiknek neve egy-egy étellel is egybe forrt, mint például Jókai és bableves, Gundel és a palacsinta, Eszterházy és a torta...

A régi krónikák szerint Széchenyi István egyik kedvence az akkoriban „fagyosnak” vagy „hideg nyalatnak” nevezett csemege, a fagylalt. A fagylalt egykor különleges tálalásban, tisztára mosott tengeri kagylóban került a főúri asztalokra.

A mai receptkönyvekben is találkozhatunk „Széchenyi módra” elkészített húsokkal. Ez a megnevezés is többféle elkészítési módot takarhat, ha Széchenyi rostélyosról beszélünk, akkor szalonnás pörköltlében párolva, zöldpaprikával és paradicsommal, valamint főtt sárgarépával, burgonyával és zöldborsóval gazdagítva készítjük el.

A fácán esetében libamájjal, gombával, vajjas – fehérboros - konyakos pecsenyelével, valamint gesztenyepürével körítve; míg vadhús esetén tejszínes – sonkás – baromfimájjas - tojásos töltelékkel és vörösboros mártással készül.

Őzborda Széchenyi módra

Hozzávalók 4 személyre:

- 1,2 kg őzborda
- 500 g főtt rizs
- 100 g sonka
- 200 g fácánmáj
- 3 db tojás
- 1 dl tejszín
- só, törött bors
- 1 csomó petrezselyem
- 100 g finomra vágott hagyma
- 200 g zsír vagy olaj
- 3 dl vörösbor
- 50 g mustár
- 5 dl erőleves
- 200 g karottarépa
- 200 g fiatal hüvelyes zöldborsó
- 50 g brokkoli
- 50 g demiglace
- 30 szem kucsmagomba
- 100 g vaj

Elkészítés:

Az őzbordákat levágjuk a bordacsonttól, megtisztítjuk, éles késsel a bordacsont mellett felszúrjuk. A sonkát és a leforrázott fácánmájat egész apró kockára vágjuk, hozzáadjuk a főtt rizst, az egész tojásokat és a tejszínt. Fűszerezzük finomra vágott petrezselyemmel, fonnyasztott finom hagymával, sóval,

borssal. Az egészet összekeverjük, és a felszúrt bordákba töltjük. A nyílást tűzötűvel megtűzzük. A bordákat megsózzuk, borsozzuk és mustárral vékonyan bekenjük. Kb. 10 percig állni hagyjuk. Ez idő alatt a friss zöldségköretet vajon pároljuk és tálalásig melegen tartjuk. Az őzbordákat natúr zsírban átforrasztjuk, leöntjük a felesleges zsírt, 3-4 percig forró sütőben készre sütjük. A bordákat kivesszük, a serpenyőbe öntjük a vörösbor, erős tűzön beforsaljuk. Amikor a borcukor kezd karamellizálódni, hozzáadunk 2-3 evőkanál mustárt, demiglace, az erőleves és jól kiforsaljuk. Utána ízesítjük a mártást. Tálalásnál ügyeljünk arra, hogy lehetőleg egyszínű tányérra tálaljuk. A tányér közepére kb. 2 evőkanál mártást öntünk, a bordákból a tüket eltávolítjuk és a tányér közepére rakjuk. Vajban párolt zöldségekkel tálaljuk, vigyázzunk arra, hogy a színek jól harmonizáljanak egymással.

Forrás:

<http://www.receptbazar.hu>

<http://etel-receptek.info>

GYSEV Zrt. Hotel Sopron**** Sopron, Fővényverem u. 7.

Tel: +36-99/512-261 E-mail: info@hotelsopron.hu

www.hotelsopron.hu

www.facebook.com/GYSEV.ZRT

PannóniaMánia

VI. Soproni Kékfrankos Szakácskirály Választás és Utcafesztivál 2012. szeptember 21–22. (péntek–szombat)

Helyszín: **Hotel Sopron udvara VIGYÁZZ, KÉSZ, FESZTIVÁL, TŰZ!**

„Gondoltam egy szépet, Játsszál velem / Mától kezdve bátor ember leszek / Jó világ kell végre, Ez a sárkány éve.” Neoton Família Idén a sárkány éve tüzet lehel, mi vízzel oltjuk, de még inkább soproni nedűkkel fokozzuk! Boros, mesés programok, bográcsfőzés, malacsütés, gyermeksziget, sztárvendégek és utcabál a Hotel Sopron udvarán!

- VÁSÁRFIA:** malacsütés, grill és bogrács ételek, boros gazdák, kézművesek stb.
- HARIBO GYERMEKSZIGET:** szombaton légvárpark a legkisebbeknek (csúszda, falmászás, ugráló vár, akadálypálya)
- ZSONGLÓR JÁTSZÓHÁZ:** szombaton 13:00 – 16:00 között kicsik és nagyok kipróbálhatják a zsonglorködés minden ágát, gólyalábazást, kötélén járást stb.
- SÜTIVERSENY:** HÁZIASSZONYOK FIGYELEM: versenyeztesse meg borral készült süteményét, a legjobbakat díjazzuk! (A süteményeket szombaton, 12:00 és 15:00 között várjuk!)
- KÉKFRANKOS FŐZŐVERSENY:** szombaton VI. Soproni Kékfrankos Szakácskirály Választás, kékfrankos főzőverseny csapatjátékokkal

2012. szeptember 21., péntek

- 18:30 **Köszöntő**
- 19:00 – 24:00 **Fergeteges retro buli DJ Kondorral**
- 20:00 – 22:00 Repül a pöttös labda – sztárvendégünk: **DÉVÉNYI TIBI BÁCSI**

2012. szeptember 22., szombat

- 9:00 A kékfrankos főzőverseny csapatainak regisztrációja a Liszt Ferenc téren, a Tourinform iroda előtt
- 9:30 **Színes vásári felvonulás:** vásári mutatványosok, az Ágfalvi Német Nemzetiségi Fúvószenekar és a Soproni Mazsorett Csoport kíséretében. *Útvonal: Liszt Ferenc tér – Széchenyi tér – Várkerület – Ikva híd – Hotel Sopron*
- 10:15 **Köszöntő,** a kékfrankos főzőverseny elindítása
- 10:30 **Habakuk Bábszínház:** A négy kis ezermester
- 11:30 **KALÁKA EGYÜTTES koncertje** kicsiknek és nagyoknak
- 12:30 **Poncichter néptánc-mulatság:** Pendelyes és a Sopron Táncegyüttes, kísér a Fajkus Zenekar
- 14:00 **Free Time Band**
- 15:00 A bográcsételek elbírálása **BENKE LACI bácsival**
- kb. 16:00 **Tűzlovagok – tűzoltó bemutató, ahogy az igaziak csinálják!**
- 17:00 **SZÉPSÉG ÉS A SZÖRNYETEG** musical
Részletek a Budapesti Operettszínház nagysikerű előadásából, mely október 13-án tekinthető meg az MKB Musical Arénában
- 18:00 **VI. Soproni Kékfrankos Szakácskirály megkoronázása** a kékfrankos főzőverseny és süti verseny eredményhirdetése
- 19:00-tól **Utcabál a Continental Band-dal**
- 21:00 Az egykori **NEOTON FAMILIA** tagjai:
CSEPREGI ÉVA és VÉGVÁRI ÁDÁM
- 22:00 **Tűzsonglór show**

Önt is szeretettel várjuk PannóniaMániában!

BELÉPŐ egy alkalomra felnőtteknél 1.000 Ft, melyből 500 Kékfrank (=Ft) a helyszínen lefogyasztható. Két napra felnőtteknél 1.500 Ft, melyből 500 Kékfrank (=Ft) a helyszínen lefogyasztható. A belépő a Hotel Sopron recepcióján előzetesen is megvásárolható! 12 éves korig a belépés díjtalan.

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

GYSEV Zrt. Hotel Sopron****
9400 Sopron, Fővényverem utca 7.
Tel: 99/512-261 • Fax: 99/311-090
E-mail: info@hotelsopron.hu
www.hotelsopron.hu

Válaszoljon helyesen az alábbi kérdésre:

Társaságunk 140 évvel ezelőtt, 1872-ben kezdte meg működését Viktor Erlanger báró kezdeményezésére. Mely szakaszon közlekedtek az első szerelvények?

- 1., Sopron - Szombathely
- 2., Sopron - Győr
- 3., Sopron - Ebenfurt
- 4., Sopron - Bécs

A helyes megfejtéseket a www.gysev.hu/nyeremenyjatek oldalon keresztül küldhetik el. A helyes megfejtők között két ajándékot sorsolunk ki:

- Kétszer egy fő részére szóló részvételi jegyet sorsolunk ki a 2012. november 10-i Liba vonatra.

A nyerteseket írásban értesítjük.

Előző számunk helyes megfejtői:

A családi Múzeumvasúti utazási utalványt **Hang Ádám,**

A belépőt a Pannónia - VI.- Soproni Szakácskirály Választás és Utcafesztiválra **Jadi Ákos** nyerte.

Nyerteseinknek gratulálunk!

Kedves Gyerekek!

Ha szerettek rajzolni, akkor készíthettek olyan képeket Tekiről, ahogy Ti elképzeltétek a mindennapjait: **Cenki Teki** a vonaton, a vonat mellett, az állomáson, **Cenki Teki** a Barátaival stb., és küldjétek el a gysev@gysev.hu e-mail címre nevetek megadásával.

A hozzánk beérkező rajzok felkerülnek honlapunkra a **Cenki Teki**-rajzok közé, valamint a www.facebook.com/GYSEV.ZRT oldalunkra.

Minden hónap legjobb **Cenki Teki**-rajzát a honlapunk főoldalán közzé tesszük a készítő nevének feltüntetésével.

Várjuk minden rajzos kedvű kislány és kisfiú jelentkezését!

Vigyázzatok magatokra és ne felejtsetek

Mindig közlekedjétek nagyon figyelmesen!

KI MIT TUD AZ OLIMPIÁRÓL?

olimpiai játékok egy nemzetközi, több sportágat magába foglaló eseménysorozat. Az újkori olimpiai játékok sora – az ókori olimpiák mintájára, 1503 év elteltével – 1896-ban Athénban kezdődött el. Az eseménysorozatot egészen 1920-ig csak nyáron rendezték meg, az első téli olimpiát 1924-ben Franciaország Chamonix nevű városa szervezhette.

Történelmi áttekintés

Az első ókori olimpiai játékokat i. e. 776-ban tartották a görögországi Olümpiában, bár valószínű, hogy már korábban is folytak sportversenyek, ezt követően általában négyévente rendezték meg. A két olimpia között eltelt időt olimpiádnak nevezték, ami egy idő után időszámítási alap is lett és egészen i. sz. 393-ig rendezték meg. Ekkor Nagy Theodosius császár a kereszténység végleges megszilárdítása érdekében minden pogány rendezvényt betiltott, így az olimpiai játékokat is beszüntette. Az olimpiai játékok felélesztésének a gondolata Panajótisz Szúcosz görög költő és újságíró fejében fordult meg először 1833-ban.

Az első újkori, olimpiára emlékeztető rendezvény Evangélisz Zápasz anyagi támogatásával 1859-ben jött létre. Ő állta a Pánhellén Stadion felújítási költségeit is.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) 1894-ben jött létre a francia Pierre de Frédy, Baron de Coubertin kezdeményezésére. A NOB lett az „olimpiai mozgalom” szíve, az egymás után alakuló nemzeti olimpiai szervezetek összefogója. Az olimpia hármas jelszava: Citius Altius Fortius (Gyorsabban Magasabban Erősebben) lett. Az egymást követő olimpiai játékokon folyamatosan emelkedett a részt vevő nemzetek száma, mígnem a létező országok nagy része már képviselte magát az eseményen. A híradástechnika fejlődése nyomán a közönség is egyre nagyobb érdeklődéssel fordult a játékok felé, így vált az olimpia a legnézettebb televíziós sporteseményé, de a helyszínen is mindig tömött lelátók előtt zajlanak a versenyek.

Szimbólumok

Az olimpiai mozgalom számos jelképet használ, legtöbbször Coubertin ötleteit, elképzeléseit fedezhetjük fel. A legismertebb ilyen szimbólum az **olimpiai karikák**. Ez az öt egybefonódó karika szimbolizálja az öt kontinens egységét. Az öt karika színei (fehér, vörös, kék, zöld, sárga és fekete) közül legalább egy a világ minden nemzetének zászlójában szerepel. A zászlót 1914-ben fogadták el hivatalosan, de első alkalommal csak 1920-ban, Antwerpenben használták, azóta a játékok minden rendezvényén felvonják a nyitóünnepségen, illetve levonják a záróünnepségen.

Az **olimpiai lángot** – a mozgalom másik fontos jelképét – minden játékot megelőzően a görögországi Olümpiában gyújtják meg, csupán a Nap melege segítségével. Innen – ha lehetséges – egymást váltó futók juttatják el az adott olimpia rendező városáig. Az Olümpiából hozott lánggal gyújtják meg a nyitóünnepségeken az olimpiai stadionban elhelyezett hatalmas fáklját, amelynek lángja a játékok végéig lobog.

Az olimpiai játékok hivatalos nyelve a francia és az angol, de a mindenkor rendező ország nyelve is hivatalos címet kap.

A modern olimpiai játékok

A kezdeti, 1896-os 14 ország 241 résztvevőjéről az olimpiai játékok versenyzőinek száma 2012-re elérte a 205 ország 10.919 sportolóját.

A Téli Olimpiai játékok kiterjedése és méretei messze elmaradnak nyári megfelelőjüktől. Például a 2006. évi téli olimpiai játékokon Torinóban, Olaszországban összesen 80 ország 2.633 sportolója mérte össze erejét 84 versenyszámban.

Olimpiai bajnokok és érmesek

A sportolók, vagy csapatok, akik első, második, vagy harmadik helyen végeznek az olimpiai játékokon, érmeiket kapnak. Az első újkori olimpián a győztes ezüst-, a második helyezett bronzérmet, míg a harmadik babérkoszorút kapott (kivéve a marathóni futás máig egyetlen magyar érmese, az 1896-ban a harmadik helyen végző Kellner Gyula, aki bronzérmet kapott szintén). Az 1900-as, illetve 1904-es olimpián a sportolók oklevelet kaptak érme helyett. Azóta kezdett egységesülni az olimpiai dobogós helyezések érmevel való jutalmazása.

Az első helyezettek aranyérmet kapnak – 1912-ig színarany, ezután arannyal futtatott ezüst, majd arany tetejű ezüstlap. Minden aranyérmek legalább 6 gramm aranyat kell tartalmaznia. A másodikakat ezüstérmekkel, a harmadikat bronzérmekkel jutalmazzák. Az első három helyezett jutalmazása 1906-ban került be az olimpiai programba, korábban, az 1896-os olimpián mindössze az első és második atléta kapott érmet; ezüst- és bronzérmet.

A három érem első alkalommal hivatalosan az 1908-as londoni olimpiától szerepel az olimpiák történetében. A 2004-es athéni játékokon az érme mellett olajfaág koszorúkkal is jutalmazták a rendezők a sportolókat.

Paralimpiák

1948-ban Sir Ludwig Guttman a II. világháború sérült katonáinak gyógyulását sportversenyekkel kívánta javítani. Ezért az 1948-as londoni olimpiával párhuzamosan

sportversenyt szervezett különböző kórházak között. Ez a játék Kerekesszékesek világvásárára néven vált ismertté, és évente rendezték meg. A következő 12 évben Guttman és számos segítőtje folytatta a versenyek rendezését a sérültek érdekében. Az 1960-as római olimpiára Guttman 400 sportolót vitt, hogy részt vehessenek az első paralimpián, amit azóta minden olimpián minden olimpián megrendeznek, 1988-tól már a nyári olimpia rendezője biztosítja a helyszínt a sportünnep ezen rendezvényeinek.

Doppingvétségek

Egyik legfőbb problémája az olimpiai játékoknak a doppingerek, vagy más teljesítménynövelő drogok használata. A 20. század elején számos atléta kezdett teljesítményfokozókat használni. Például már az 1904. évi nyári olimpiai játékok maraton futója, Thomas J. Hicks strychnint és konyakot kapott edzőjétől a verseny alatt. Ahogy a módszerek fejlődtek, egyre kétségtelegebbé vált, hogy a doppingolás nem csak fenyegetés a sportok feddhetetlenségét illetően, de potenciálisan végzetes mellékhatásokat is mutathat az atlétákra nézve. Az első, dopping-szer által okozott haláleset az 1960. évi nyári olimpiai játékokon, Rómában történt. A római országúti versenyen a dán kerékpáros, Knud Enemark Jensen lebukott a kerékpárjáról és később elhunyt. A halottkém vizsgálatából kiderült, hogy amfetamin hatása alatt állt. Az 1960-as évek közepétől a sportszervezetek kezdték tiltani a teljesítménynövelő szerek alkalmazását, a NOB 1967 óta támogatja ezt a tilalmat.

A legismertebb doppingolással összefüggő kizárás esete a kanadai sprinter, Ben Johnson nevéhez fűződik. Aki megnyerte az 1988. évi szöuli olimpiai játékok 100 méteres síkfutását, de pozitív sztanozolol tesztet produkált, következőképp elvesztette az aranyérmét, majd azt Carl Lewisnak adták, akit szintén többször gyanúsítottak teljesítménynövelő szerek hasz-

nálatával, noha sosem mutatott pozitív mintát.

A vizsgálatok ellenére számos atléta folytatta a gyógyszerek szedését fizikai képességeik növelésére, lebukás nélkül. 1990-ben dokumentumokat hoztak nyilvánosságra, melyekből kiderült, hogy keletnémet sportolónok tudtak nélkül szedtek asszimilációs szteroidokat és másfajta drogokat, melyeket edzőiktől kaptak. A lányok már 11 éves koruktól elkezdtek a gyógyszerek étrendet a szüleik előzetes hozzájárulásával. Konkrét bizonyítékok azonban nem voltak a berlini fal leomlásáig, mikor is dokumentumok támasztották alá az amerikai sejtéseit, miszerint a kelet-németek sportolók rendszeres állami támogatást kaptak állóképesség-javító szerekre.

Az 1990-es évek második felében a NOB egy többirányú támadást indított a doppingolás ellen, amelynek legfontosabb szerve a 1999-ben megalapított Doppingellenes Világszervezet (WADA).

Egy feltehetőleg ártatlan áldozata az anti-dopping mozgalomnak a román tornász Andreea Răducan volt, akitől a 2000-es sydney olimpián vették el az aranyérmét. A vizsgálat eredményei pszeudoefedrin jelenlétét mutatták ki a sportolónő szervezetében (melyet egy olimpiai orvos írt fel számára). Răducan nem volt tudatában annak, hogy a megfázására felírt gyógyszerben (amelyeket az olimpiai játékok alatt szedett) illegális összetevők voltak.

Magyarok az olimpián

Magyarország az olimpiai játékokon először az első, 1896-os nyári

játékokon vett részt. Majdnem az összes nyári illetve az összes téli olimpián indultak versenyzőink. Az 1920. évi nyári olimpiai játékokra nem kapott az ország meghívót, mivel az I. világháború veszteségei között volt. Pedig ez lett volna a magyar olimpia: a rendezés jogát Budapest nyerte el, a háborús vereség miatt szállt át a jog később Antwerpenre. 1984-ben a Szovjetunió nyomására csatlakozott a szocialista országok bojkottjához, emiatt nem vett részt a Los Angeles-i olimpián.

Dr. Kemény Ferenc jóvoltából Magyarország már a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (röviden: NOB) 1894-es megalapításában is tevékenyen részt vett. Ennek hatására másfél évvel később, 1895. december 19-én megalapult az ország olimpiai bizottsága a Magyar Olimpiai Bizottság (röviden: MOB) is.

Idén Londonban Magyarország a 157 fős csapatával 8 aranyérmet, összesen 17 érmet szerzett, amely révén az éremtáblán a 9. helyet büszkélkedhetünk.

A londonihoz hasonló, remek teljesítményt legutóbb Barcelonában és Szöulban láthattunk utoljára, ami az éremtáblázatot illeti. A katalán városban küldöttségünk nyolcadik, Dél-Koreában pedig hatodik lett.

A legeredményesebb magyar sportoló Gerevich Aladár vívó, hét – egy egyéni és hat csapat – aranyérmel. A legtöbb egyéni aranyérmet – ötöt – eddig Egerszegi Krisztina nyerte.

Forrás: Wikipédia

Vasutas viccek

A nemzetközi gyors első osztályú fülkéjében egyetlen utas ül. Hirtelen kivágódik az ajtó és egy fegyveres, álarcos gengszter lép be:
- Gyerünk, adja ide a pénzét! - parancsol az utasra.
- De nekem egy megveszekedett vasam sincs!
- Akkor miért reszket?
- Mert azt hittem, hogy a kalauz jön. Ugyanis jegyem sincs...

Pályaudvaron egy férfi odamegy a vonatirányítóhoz
- Uram, ez a vonat Hatvan felé megy?
- Nem, uram, egy felé.

Érdekességek

Tudta-e, hogy, az USA államok közötti autópályáit úgy tervezték, hogy minden 5 mérföld útból legalább 1 mérföld egyenes legyen? Ezek az egyenes útszakaszok repülőgép leszállópályaként használhatók háború vagy egyéb vészhelyzet esetén.

Tudta-e, hogy, az olimpiai aranyéremnek mindössze 1.34%-a van aranyból?

Tudta-e, hogy, London 400.000 fontot (140 millió Ft) költött a 2012-es olimpiai logóra, ami leginkább egy clipart-ra emlékeztet a PowerPoint-ból?

Tudta-e, hogy, Salvador Dali egy serpenyőt tett a földre, eléült egy székkel és kezében egy kanalat tartva a serpenyő fölött várt addig, míg az álom elnyomta? Ekkor mindig kiesett a kezéből a kanál, koppant a serpenyőn és felriadva gyorsan papírra vetette szürreális álomképeit.

András - A 492 sorszámú gőzmozdony

Ez a keskeny nyomtávú mozdony a MÁVAG 85 gyári szerkezetszámú mozdonya a gyenge felépítményű pályákra készült 4,4 t tengelynyomással. A mozdony szerkezeti megegyezett a MÁVAG 70 szerkezetszámú mozdonyával, csak csökkentett kazán, rostély és hajtási méretekkel a súlycsökkentés miatt. A mozdonyokat a MÁV a XXle osztályba sorolta, majd 1911-től a 490 sorozatba kerültek.

A mozdony sík terepen, 170 tonnás vonatot 20 km/h, 25 %-os emelkedésű pályán is még 55 tonnást 10 km/ó sebességgel volt képes vontatni. Jó minőségű szénrel 220 LE volt a teljesítménye.

Az első világháború után a trianoni békeszerződés következtében az elsősorban hegyi pályák tehervonati szolgálatára alkalmas mozdonyok közül a megmaradtak többnyire bányavasutaknál szolgáltak tovább. A MÁVAG 85 gyári típusú mozdonyából egyetlen darab maradt fenn, amely Nagycenki Széchenyi Múzeumvasútnál teljesít nosztalgiaüzemi szolgálatot András néven.

2012. szeptember 21-én ünnepi fennállásának 40. évfordulóját a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút. Az ünnepi alkalmából sok érdekes és izgalmas programmal várja látogatóit az András gőzös.

Technikai adatok:

Gyártás:	1908-1926
Sorozat:	492 gőzmozdony
Hossz (ütközők közt):	6,994 m
Tömeg:	17,6 t
Teljesítmény:	220 LE
Legnagyobb sebesség:	20 km/h

Népmese

A kávémasina

Volt egyszer egy szegény özvegyasszony, szegény, mint a templom egere. Nem volt neki se háza, se földje, se búzája, csak egy árva fia, aki esztendők óta idegenben kóborolt. Bizony nehéz sora volt az özvegynek egymagában. Nemhiába sóhajtott fel magában vagy százszor is:

- Bár jönne haza a fiú, és segítene rajtam!

Egyszer aztán, amint éppen elrúdvé ült a rokka mellett, s amint a szálát fonta, fonogatta a gondolatait is, váratlanul kinyílt az ajtó, és belépett a fiú. Jaj, mekkorát sikoltott, hogy ugrott tüstént a nyakába!

- Édes fiam - suttogetta a fülébe -, de jó, hogy újra itt vagy! Tudom én, jobb dolgom lesz ezentúl!

És sírva fakadt keservesen, mert annyit szenvedett szegény.

- Nocsak, no, szülém - csendesítgette a fiú. - Most már minden jóra fordul, ne féljen. Van ám énnekem egy csuda-masinám.

Ezzel előkotort a foszlott kabátja zsebéből egy különös kis batyut. Kibontotta, s nem más bújt elő belőle, mint egy ócska kávédaráló. Az volt minden kincse. Le is tette tüstént az asztalra.

- Jaj nekem - hervadt le az özvegy mosolygása -, aztán ez mire jó? Ennél már jobb még az én régi kávémasinám is.

- Várj csak, várj, anyácskám - felelte a fiú -, meglátod tüstént, csinálj csak gyorsan egy csésze kávé, nagyon megéheztem ám az úton!

- No, a kávé még csak megfőzném - mondta az asszony -, de honnan vegyek zsemlét hozzá? Hisz a pék nincs már nyitva.

- Ne törődj vele - legyintett a fiú -, zsemléről majd gondoskodom én.

Az asszony kiment a konyhába, térült-fordult, s rövidesen hozta egy csuporban a kávé.

- Mit gondol, szülém - kérdezte a fiú -, ránk látnak-e vajon az ablakon keresztül?

- Ha a függönyt behúzzuk, bajosan - s ezzel az özvegyasszony az ablakhoz lépett, s készségesen befüggönyözte, mert kíváncsi volt, hogy mit akar a fia.

Az pedig az asztalhoz lépett, megforgatta a kávémasinát, s közben így mormogott:

- Kis darálóm, jól darálj, zsemlét adjál, meg se állj!

Alig ejtette ki az utolsó szót, kicsapódott a daráló ajtócskája, és szép szőke zsemlék pottyantak ki belőle, sorban egymás után. A fiú számba vette őket, s mikor már megelégette, így szólt:

- Kis darálóm, ne darálj, nyugton állj, és szóra várj!

Akkor az ajtócska újra becsukódott. Az özvegyasszony összecsapta a kezét megdöbbenésében. Jaj, de szerette volna tudni, hogy mindez hogyan történt! De hiába, már titok maradt! Sőt a fia tüstént megfogadtatta vele, hogy soha senkinek ne beszéljen a masináról, másként az elveszti csodás erejét. Megfogadta persze, szívesen megfogadta, bár nehéz az ilyesmi, hiszen átlátta nyomban, hogy a ritka kincs birtokában egyszeriben könnyebb lesz az életük. Attól kezdve csakugyan nem szűkölködtek többé. Dolgozni ugyan dolgoztak továbbra is. Nem vesztették el a józan eszüket, nem pazaroltak, nem dorbézoltak, így aztán arra is tellett, hogy másoknak segítsenek.

Így éltek, éldegéltek zavartalan boldogságban. S így élhettek volna életük végéig, ha történetesen nincs egy gonosz szomszédjuk. Ennek a szomszédnak feltűnt, hogy a két szegény ember jobban öltözködik, mint régen, húst eszik majd mindennap, és a koldusokat se veri el az ajtaja elől. S mivel irigy és kapzsi teremtés volt, nem tudott belenyugodni a dologba, tudni akarta, honnét van ez a jómód. Addig-addig szaglászott, leskelődött, míg rá nem jött. Az özvegyasszony ugyanis egyszer nem függönyözött be eléggé, amikor a fia a darálót mondókájával munkára szólította. A gonosz szomszéd ott fülelt éppen az ablak alatt. Meghallotta a mondókát, bekukucskált a szobába - elég volt neki egy pillantás, s megértett mindent.

Hej, szörnyen megkívánta azon minutumban a csodás masinát. Eltökélte, hogy megszerzi magának, ha török, ha szakad. Megszerzi, de hogyan? Fogta magát, álnok kedveskedéssel meghívta az özvegyet és a fiát magához, étellel, itallal jóltartotta őket, majd még egy kis borkóstolóra lecsalogatta mit sem sejtő

vendégeit a pincéjébe. Akkor aztán nagy hirtelen rájuk zárta a vasalt pincekaput. No, dörzsölte a kezét örömeiben, hogy végre megszabadult tőlük. S már ugrott is azon nyomban, berontott a házukba, fogta a darálót, szaladt vele haza, bezárkózott, s kitette az asztal közepére. S mivel gabonakereskedő volt, s leginkább búzára áhítozott, megforgatta a masinát ilyenképpen:

- Kis darálóm, jól darálj, búzát adjál, meg se állj!

A daráló neki is engedelmeskedett. Ajtócskája kipattant, és peregni, peregni kezdtek belőle a szép piros búzaszemek. A kapzsi nézte, nézte a kiáradó búzapatakat, és azt se tudta, hová legyen örömeiben. A szemek pedig dültek, egyre dültek, belepték az asztalt, lefolytak a földre, nem sok időbe tellett, már búzában gázolt a gonosz szomszéd. Nem sejtett akkor ő még semmi rosszat! Csak amikor a búzatengeter a szobában már térden felül ért, akkor kezdett aggódni. S most sem jutott más eszébe. Újra és újra elmondta a mondókát, hátha megáll a masina:

- Kis darálóm, jól darálj, búzát adjál, meg se állj!

No, hiszen leshette! A daráló járt, egyre járt, tette a kötelességét, ontotta a búzát, hogy az istenáldás már majd belepte a székét, az asztalt. Most már csakugyan megjedte a gonosz, kapzsi ember. Derékig be volt már temetve, s ő bénult aggyal a versikét hangosan kiáltozta, hátha abba hagyja a masina. Majd könyörögni kezdett:

- Elég! Elég! Daráló, daráló, állj már meg!

De hát könyöröghetett, kiáltozhatott, megállíthatatlanul folydogáltak a gabonaszemek. Végül lekapott egy csákányt a kemencéről, hogy szétverje a masinát. De borzalom! A szétvert daráló minden kis darabja új darálóvá változott, és ontotta, ontotta magából a búzát. Elveszett ember volt most már a gonosz szomszéd. A szemek felértek az ablakig, pár pillanat, s már a mestergerendát feszegették. Tán kiáltozott még segítségért, de hiába, senki sem hallotta.

Csak amikor már kapun, padlásablakon hömpölygött, áradt kifelé a búza, akkor vették észre a csodát a szomszédok. Akkor aztán egyszeriben összeszaladt a falu, megnézni, mi történt. Keresték-kutatták a nyitját, még a pincébe is lementek. S ott rábukkantak az özvegyasszonyra meg a fiára. Tüstént kiszabadították őket. A fiúnak elég volt egy pillantás, s azonnal kitalálta a dolgot. Szép csendesen megszólalt:

- Kis darálóm ne darálj, nyugton állj, és szóra várj!

Erre pár szem búza aláhullott még, s aztán elállt a gabonafolyam. A szomszédok eltakarították a búzát, s holtan húzták ki alóla a kapzsi kereskedőt. "Gonosz ember volt" - mondták, s megnyugodva hazatértek. Csak a fiú szomorkodott még egy darabig, oda lett csodamívelő darálója. Eltűnt, elveszett csodatevőereje, mert a varázsmondókát idegenek is hallották.

Node azért ő sem búsult sokáig, hiszen a masinával már eddig is annyit szereztek, hogy gondtalanul eléledgelhettek belőle, amíg világ a világ.

Osztrák népmese
www.olvasnijo.hu

Színezd ki a képeket!

Ha fesztivál, utazás, akkor GYSEV!

A GYSEV Zrt. kedvezményt biztosít a teljes árú menettérti jegyek árából a saját vonalain az alábbi rendezvényekre:

33% kedvezmény	Helyszín	Dátum
Soproni szüret	Sopron	szeptember 7-9.
Kulturális Örökség napjai	Országos	szeptember 15-16.
Műsák Kertje*	Szombathely	szeptember 16.
40 éves a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút	Nagycenk	szeptember 21.
Pannómánia - VI. Soproni Kékfrankos Szakácskirály Választás és Utcafesztivál	Sopron	szeptember 21-22.
Köszegi Szüret, Nemzetközi Fűvészenekari Találkozó*	Köszeg	szeptember 27-30.
Naturpark Izei - Orsolya napi vásár*	Köszeg	október 20-21.
Téli Fesztivál	Győr	november 30. - december 30.
Ádventi vásár	Győr, Sopron, Szombathely	december 1-23.

50% kedvezmény	Helyszín	Dátum
Nemzeti Vágta a Hősök terén	Budapest	szeptember 15-16.
BNV	Budapest	október 3-7.
Békéscsabai Kolbászfesztivál	Békéscsaba	október 19-22.

Egyéb kedvezmény	Helyszín	Dátum
Európai Mobilitási Hét - ingyenes kerékpárszállítás	országos	szeptember 16-22.
Autómentes nap - forgalmi felmutatásával ingyenes	országos	szeptember 22.

* Vonatjeggyel további kedvezmények a Vasi Volán Zrt. helyi járatain! Bővebb információ a kedvezmények feltételeiről a www.gysev.hu honlapon és a GYSEV Zrt. jegypénztáiraiban!

Vonattal élmény a kirándulás! GYSEV programok májustól decemberig!

2012. május 27.

■ Gyermeknap a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasúton

Ünnepeljük a gyerkőcöket zakatolással!
Sok-sok játék, vidámság és színes program várja a gyerekeket.

2012. június 16-17.

■ Balatoni Bulivonat

Tarts velünk a Balatonra, vedd fel a sátrad közvetlenül a vízparton, a Tomaj Campingben, és bulizz egy nagyot a barátaiddal a badacsonyi parti-hajón!

2012. június 26. – július 1.

■ VOLT Vonat

Válassz a VOLT Vonatot, így biztos helyed lesz, és gyorsan célba érsz!
VOLT Vonatra a jegyedet megvásárolhatod a VOLT jegypénztárakban!
Jegy ára Budapest – Sopron oda – vissza útvonalon idén CSAK: 3.700 Ft

2012. július 21.

■ Gyerkőcvonat a Holdfény Ligetbe

Gyöngyösfalui Holdfény Ligetben kipróbálhatod az erdei drótközpályáját, a trampolint, az óriásjátékot és az izgalmas övényeket, a mászó – és gumifalat és sok-sok élménnyel gazdagodhatsz!

2012. augusztus 11.

■ Gödöllőre Sisivel – Sisi különvonattal

A Sisi mozdony elrepi titeket, Erzsébet királynőnk kedvenc kastélyába, Gödöllőre...
A főúri élet mindennapjaival ismerkedhettek meg a látogatók a Barokk Kastélynapok és a Nők éve alkalmából.

2012. szeptember 21.

■ 40 éves a Nagycenki Széchenyi Múzeumvasút

Ünnepeljenek velünk, a Múzeumvasút 40. születésnapján! Utazzanak Andrással, a gőzessel, és kalandozzanak velünk Nagycenken, Széchenyi falujában!

2012. november 10.

■ Márton napi Libavonat

Kiránduljon velünk Szombathelyre, Szent Márton Püspök szülővárosába.
Színes, vásári skodadalom, program- és íz kavalkád, vásárcsók, kézművesek, lacikonyhák, sütőfőzőmesterek, jófajta borok, népzene és tánc várják a látogatókat.

2012. december 6.

■ Mikulás Vonat

December 6-án a GYSEV, Sopron–Szombathely, Sopron–Győr, valamint a Szombathely–Szentgotthárd vonalain Mikulás vonat közeledik, így akár Ön is találkozhat a Mikulással!

2012. december 1-23.

■ Adventi vonatok

Soproni, szombathelyi vagy győri adventi varázslat 33% - os menettérti kedvezménnyel a hét bármely napján!

WWW.GYSEV.HU

GYSEV, velünk élmény az utazás!